

Beste leerkracht, beste begeleider,

Hartelijk dank voor uw interesse voor een atelier '**Planten in ons leven**' in de Nationale Plantentuin. Hierbij sturen wij u een overzicht van het atelier en enkele tips voor een vlotte gang van zaken. U krijgt ook de werkbladen die de leerlingen zullen verwerken tijdens hun bezoek. De verschillende doelstellingen van het atelier kan u verder in dit pakket vinden. Het atelier zelf duurt 2 uur, voorzie voor de ganse uitstap ongeveer 2u30. Aankomen, spullen vergeten, toilet, verzamelen enzoverder nemen ook tijd in beslag.

De leerlingen hebben schrijfgerief, liefst een **potlood**, nodig en **een map of een plankje** om de werkbladen makkelijk te kunnen invullen.

Indien u de Plantentuin niet voldoende kent dan kan u altijd vooraf een bezoek brengen. Met uw 'Klasse-lerarenkaart' kan u de Plantentuin immers gratis bezoeken.

Meer informatie over de Plantentuin kan u vinden op onze website:
www.plantentuinmeise.be

Wij hopen dat het een aangenaam en leerrijk atelier wordt.

Vriendelijke groeten,

Gert Ausloos
Educatieve Dienst

Bijlagen :

- Overzicht van het atelier, tips en opmerkingen
- Lijst van de planten en begrippen en doelstellingen van dit atelier
- Ingevulde (**in vet**) werkbladen

Overzicht van het atelier: Planten in ons leven

Inleiding : De ijsbreker : "Wat betekenen planten voor mij ?"

Locatie : Van Heurckauditorium

Duur : ongeveer 30 minuten

- Praktische afspraken

- De leerlingen moeten in enkele woorden opschrijven wat planten betekenen voor hen. Dit materiaal wordt gebruikt om de categorieën van het atelier af te bakenen. De planten en hun gebruik worden in de volgende categorieën opgedeeld :

- **Transport:** auto's, boten, sledes, ski's, vliegtuigen, ...
- **Sex en gezondheid:** Medicijnen, drugs, gif, voorbehoedsmiddelen, rust, schaduw, ...
- **Leven en wonen:** Vezels voor kleding, bouwhout, katoen, linoleum, ...
- **Ontspanning:** Pigmenten, canvas, hout voor muziekinstrumenten, papier, ...
- **Eten en drinken:** Fruit, groenten, granen, koffie, alcohol, thee, cacao, ...
- **Schoonheid en lichaamsverzorging:** Zeep, shampoo, huidverzorging, ...

Deel I : Planten in rare hoekjes

Locatie : Van Heurckauditorium

Duur : 30 minuten

Uit zes boxen (transport, sex en gezondheid, leven en wonen, ontspanning, eten en drinken, schoonheid en lichaamsverzorging) halen de leerlingen elk een bepaald product, elk product is afkomstig van planten. Via vragen en antwoorden ontdekken de leerlingen planten in elk facet van hun dagelijks leven.

Deel II : Planten uit de hele wereld, elke dag

Locatie : Plantenpaleis, zuidelijke vleugel

Duur : 30 minuten

De gids geeft een rondleiding door de vijf zuidelijke kassen van het Plantenpaleis. In elke kas heerst een duidelijk verschillend klimaat, in elke kas worden enkele planten besproken die een invloed hebben op ons dagelijks leven. Dagelijkse producten blijken uit alle hoeken van wereld te komen.

Deel III : Aan een lief geraken met planten

Locatie : Plantenpaleis, Mabundu

Duur : 30 minuten

De leerlingen vullen een kruiswoordraadsel in. Alle in te vullen woorden komen uit de context van een avondje uit en ze hebben allemaal iets te maken met planten. De gids geeft een rondleiding om de planten te bekijken.

Tips en opmerkingen

Wat kan u als voorbereiding doen ?

Ter voorbereiding van het atelier kan u een aantal dingen doen :

U kan de site van de Plantentuin bezoeken, of door de leerlingen laten bezoeken.

U kan de infobladen over de economische planten door de leerlingen laten lezen (deze bestaan ook in het Frans, zie onze website: www.plantentuinmeise.be. Op de site van de botanische tuin in Kew www.rbgekew.org.uk onder education, kan u gelijkaardige informatie vinden in het Engels), u kan eventueel de leerkracht Frans/Engels overhalen om mee te werken. In één deel van het atelier ervaren de leerlingen de 'klimaatsverschillen' tussen verschillende kassen. Droog, subtropisch, mediterraan en warm tropisch komen aan bod, misschien heeft de leerkracht aardrijkskunde interesse.

Hoe verloopt het atelier ?

Het atelier bestaat uit een gemeenschappelijke inleiding en drie activiteiten. De leerlingen werken in maximaal drie groepen van ongeveer 20 deelnemers. De leerlingen hebben schrijfgierief, liefst een potlood, nodig en een map of een plankje om de werkbladen makkelijk te kunnen invullen.

De inleiding en één van de activiteiten gaan in het Van Heurckauditorium door. De andere twee activiteiten spelen zich af in het Plantenpaleis. Alle leerlingen doorlopen alle activiteiten. De wandeling van auditorium naar Plantenpaleis duurt ongeveer 3 minuten.

Wat is de taak van de begeleiders ?

Elke activiteit staat en valt met de betrokkenheid van de begeleiders. Onze gidsen zijn mensen die zich inzetten voor de Plantentuin maar zij zijn geen leerkrachten of onderwijzers. U, en de begeleiders kennen de groep het best. Wij verwachten een actieve inbreng om de groep leerlingen mee te sturen en te begeleiden. Timing is zeer belangrijk. Hartelijk dank hiervoor.

Met leerlingen in de Plantentuin

Voorkom ongevallen en kleine ongemakken door het volgende in uw achterhoofd te houden:

- Veel planten hebben stekels of doornen.
- Veel planten bezitten giftige of irriterende onderdelen. Eet dus geen plantendelen op, maar raak ze ook niet aan. Wijs de leerlingen erop dat ze niet met hun vingers aan ogen of in de mond komen nadat ze planten hebben aangeraakt.
- Indien u leerlingen hebt met astma of allergieën, zorg er dan steeds voor dat u aangepaste medicatie bij heeft.
- Houd u aan het opgegeven aantal leerlingen per volwassene.
- Laat de leerlingen niet rennen of roepen, respecteer de rust, ook voor andere bezoekers.
- Respecteer de 'verboden toegang'-signalen
- Op de binnenkoer van het Pachthof staan tafels en banken, hier kunnen boterhammen opgegeten worden.
- In het Plantenpaleis moet u op de paden blijven, in openlucht mag u op het gras lopen maar volg toch liefst zoveel mogelijk de wegen.
- Voeder de ganzen niet, zij kunnen bijten en er zijn ruim voldoende ganzen op het domein.
- Tijdens het bezoek blijft u de volledige verantwoordelijkheid voor uw leerlingen dragen. Mocht er iets gebeuren waarschuw dan de wachters aan de hoofdingang op het telefoonnummer 02 260 09 93 of 993 op een binnenlijn, zij waarschuwen de nooddiensten.
- Waarschuw steeds de wachters ook als u zelf via GSM contact met de nooddiensten zou opnemen.

Lijst van de planten en producten, begrippen en doelstellingen die in dit atelier aan bod komen:

<i>Aloe vera</i>	Geneesmiddel, huidverzorging
Ananasplant	Vruchten
Bananenplant	Vruchten
Cacaoboom	Chocolade, cacao boter
<i>Candelillawolfsmelk</i>	Plantaardige was
<i>Citrus</i>	Dranken
Cocastruik	Drugs
<i>Eucalyptus</i>	Hout en cellulose
Geurplanten	Parfum
Hennaplant	Kleurstoffen
Hout	Hout ook in vb elektrische gitaren
Katoenplant	Kleding, ecokatoen
Koffiestruik	Cafeïne, dranken
Kokospalm	Vetstoffen uit kokosnoot
Kolaboom	Drank
Kurkeik	Kurk
Mangroveboom	Stoffen om leer te looien
Rijst	Graangewas
Rubberboom	Rubber, condooms
Specerijplanten	Voedsel en geurindustrie
Suikerriet	Suiker
Teatree	Huidverzorging, ontsmettingsmiddel
Tequilla-agave	Drank, alcohol
Thee	Drank
Vanilleorchidee	Roomijs, Parfum
Witte ramie	Papier en houtvezels
Yamswortel	De pil

De doelstellingen zijn bewustwording.

- dat planten in het leven van elke dag aanwezig zijn, van luier tot doods-kist, van vruchtensap bij het ontbijt tot de pyjama 's nachts in bed
- dat planten hernieuwbare grondstoffen, energiebronnen, voedingsmiddelen zijn
- dat er ecologische consequenties aan het gebruik van planten vasthangen

Merk op dat dit atelier vakoverschrijdende eindtermen in zich draagt, zoals milieueducatie (FSC, ecologische voetafdruk), burgerzin (fair trade), gezondheidseducatie (anticonceptie, medicijnen), sociale vaardigheden (spreken voor de groep, samenwerken), muzisch-creatieve vorming (muziekinstrumenten komen van planten), ...

Aan een lief geraken met planten

% Je kent het wel. Je hart bonst in je keel als je haar ziet, je krijgt vlinders in de buik als hij voorbij loopt. Maar kom je met elkaar in contact, en wat dan? Iets te drinken aanbieden, pralines geven op een afspraakje, of omarmen? En wat daarna ... ?
 Maar wat hebben planten hier in godsnaam mee te maken?

Vul in en ontdek de naam van een belangrijke plant.

1		A	F	T	E	R	S	H	A	V	E	
2					S	U	I	K	E	R		
3			R	E	D	B	U	L	L			
4						B	A	N	A	A	N	
5					J	E	A	N	S			
6				K	A	A	R	T	J	E		
7			C	O	C	A	B	L	A	D		
8		A	L	C	O	H	O	L				
9	O	N	D	E	R	G	O	E	D			
10							M	U	Z	I	E	K

- 1 Wat je gebruikt na het scheren, ruikt vaak kruidig.
- 2 Geeft veel energie.
- 3 Merk van een drankje dat veel cafeïne bevat.
- 4 Gele vrucht, zit soms in desserts.
- 5 Basiskledingstuk.
- 6 Kan je sturen bij Valentijn.
- 7 Hieruit worden schadelijke drugs geproduceerd.
- 8 Komt ook van planten, teveel is slecht voor de prestaties.
- 9 Moet altijd proper zijn.
- 10 Onontbeerlijk voor een goed avondje uit.

Schrijf hier de naam van de gevonden plant:

rubberboom

Enkel de latex uit deze plant is geschikt om condooms mee te maken.

Aan een lief geraken met planten

Je kent het wel. Je hart bonst in je keel als je hem ziet, je krijgt vlinders in de buik als zij voorbij loopt. Maar kom je met elkaar in contact, en wat dan? Iets te drinken aanbieden, pralines geven op een afspraakje, of bloemen? En wat daarna .. ?

Maar wat hebben planten hier in godsnaam mee te maken?

Vul in en ontdek de naam van een belangrijke plant.

1		B	O	D	Y	S	H	O	P		
2				P	A	R	F	U	M		
3		B	L	O	E	M	E	N			
4	L	I	P	P	E	N	S	T	I	F	T
5			K	A	U	W	G	U	M		
6		P	O	P	C	O	R	N			
7					R	O	O	M	I	J	S
8					T	-	S	H	I	R	T
9				J	E	A	N	S			
10	C	H	O	C	O	L	A	D	E		

- 1 Winkel waar je plantaardige verzorgingsproducten kan kopen.
- 2 Wat je gebruikt om lekker te ruiken, ruikt soms naar bloemen.
- 3 Leuk om te krijgen.
- 4 Een extra kleurtje...
- 5 Om je adem fris te houden.
- 6 Wordt gegeten in de filmzaal.
- 7 Koud maar lekker.
- 8 Kies er één in je favoriete uitvoering.
- 9 Type van stof.
- 10 Zit in pralines.

Schrijf hier de naam van de gevonden plant: **yamswortel**

Uit deze planten worden stoffen gehaald die gebruikt worden bij de aanmaak van 'de pil'.

Planten uit de hele wereld, elke dag!

Volg de rondleiding aandachtig. Noteer op de kaart hieronder de juiste plant en het bijhorende product in het juiste vakje.

